

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัด ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรของการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัด ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 รวมทั้งสิ้น 7 จังหวัด ประชากรทั้งหมด 360 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 324 คน ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท จังหวัด	ตำแหน่งหน้าที่ฝ่ายการปฏิบัติงาน			รวม
		ฝ่ายบริหาร และพัฒนา	ฝ่ายวิศวกรรม โยธา	ฝ่ายวิศวกรรม เครื่องกล	
1.	อุดรดิตถ์	23 (21)	41 (36)	38 (33)	102 (90)
2.	พิษณุโลก	18 (16)	23 (21)	13 (12)	54 (49)
3.	เพชรบูรณ์	19 (17)	32 (28)	25 (23)	76 (68)
4.	ตาก	16 (15)	25 (23)	13 (12)	54 (50)
5.	กำแพงเพชร	10 (9)	18 (16)	9 (8)	37 (33)
6.	สุโขทัย	7 (6)	11 (10)	1 (1)	19 (17)
7.	พิจิตร	6 (6)	11 (10)	1 (1)	18 (17)
	รวม	99 (90)	161 (144)	100 (90)	360 (324)

หมายเหตุ ตัวเลขนอกวงเล็บหมายถึงประชากร ส่วนตัวเลขในวงเล็บหมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ
เลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับขวัญ กำลังใจในปัจจัยองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของข้าราชการ
สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัด ในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความ

สำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ด้านความพอใจในตำแหน่งงาน ด้านความรู้สึกรับผิดชอบ ด้านความพึงพอใจในการปกครองของผู้บังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ด้านความพึงพอใจในรายได้ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ ดังนี้

สูง	หมายความว่า	มีขวัญ กำลังใจอยู่ในระดับสูง
ปานกลาง	หมายความว่า	มีขวัญ กำลังใจอยู่ในระดับปานกลาง
ต่ำ	หมายความว่า	มีขวัญ กำลังใจอยู่ในระดับต่ำ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ และเอกสารเกี่ยวกับการจัดการ การบริหารงานด้านบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของข้าราชการ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กระทรวงมหาดไทย

2.2 ศึกษาหลักและเทคนิคการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย และศึกษา ลักษณะเครื่องมือแบบมาตราส่วนประเมินค่า

2.3 ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวบรวมปัจจัยที่เห็นว่าจะมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงาน มาสร้างแบบสอบถาม โดยยึดกรอบแนวคิดจากทฤษฎีของ มาสโลว์ และเฮิร์ชเชิร์ก และใช้แบบสอบถามของ ไสภณ นุ่มทองและบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องขวัญ กำลังใจและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็นแนวทาง และปรับปรุงให้เข้ากับสภาพ การปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท

2.4 สร้างแบบสอบถาม โดยรวบรวมปัจจัย องค์ประกอบต่าง ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมกับการถามความรู้สึก หรือสถานการณ์ของข้าราชการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทที่กำลังประสบอยู่ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า กำหนดค่าเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ

2.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนพนธ์ ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงเนื้อหาและสำนวนภาษา ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมโดยทั่วไปของแบบสอบถามให้ดียิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาความสอดคล้องครอบคลุมของแบบสอบถาม ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

2.6.1 นายชัยพร รัตนผาคะ รองเลขาธิการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท

2.6.2 นายทวีศักดิ์ จารุชาติ ศึกษานิเทศก์จังหวัดพิจิตร

2.6.3 นายชาญณรงค์ แสงสว่าง หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา 7

2.6.4 อาจารย์มนสิข ลิขิตสมบูรณ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2.7 พิจารณาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม ตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำแล้วนำเสนอให้คณะกรรมการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2.8 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับข้าราชการ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัด ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร ได้แก่ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดแพร่ จำนวน 25 คน และสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดน่าน จำนวน 35 คน รวมเป็น 60 คน แล้วนำผลการทดลองใช้วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้รับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.908

2.9 ปรับปรุงแบบสอบถาม หลังจากที่ได้นำไปทดลองใช้และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแล้ว จึงตรวจสอบความสมบูรณ์และความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง จึงนำไปใช้จัดเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงเลขาธิการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการสนับสนุนให้ข้าราชการที่ปฏิบัติงานใน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัด ในเขตภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 7 จังหวัด

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 324 ฉบับ ได้รับคืน 324 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบการบรรยาย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าเฉลี่ยไว้ 3 ระดับ คือ

ขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานระดับสูง	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.00 - 2.34
ขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานระดับปานกลาง	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.33 - 1.67
ขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานระดับต่ำ	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.66 - 1.00

3. ทดสอบความแตกต่างของขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตามฝ่ายบริหารและพัฒนา ฝ่ายวิศวกรรมโยธา และฝ่ายวิศวกรรมเครื่องกล โดยใช้ F - test โดยกำหนดความมีนัยสำคัญที่ 0.05 และถ้าพบความแตกต่างกัน วิเคราะห์ด้วยวิธีของเชฟเฟ่

4. ทดสอบความแตกต่างของขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตามประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 10 ปี 11 - 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป โดยการใช้ F-test โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ 0.05 และถ้าพบความแตกต่างกันวิเคราะห์ด้วยวิธีของเชฟเฟ่

5. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยการจัดลำดับความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สูตรดังนี้

1. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค ใช้สูตร

$$\alpha = [k / (k - 1)] [1 - \sum v_i / v_c]$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

k = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

v_i = คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

v_c = คะแนนความแปรปรวนรวมทุกข้อ

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยการหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละของแบบสอบถาม} = \frac{\text{จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน} \times 100}{\text{จำนวนแบบสอบถามที่ให้กรอกทั้งหมด}}$$

3. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 คือ ระดับขวัญ กำลังใจ

3.1 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จากสูตร (เกษม สาทิตย์. 2531 : 91)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ใช้สูตร
ดังนี้ (เกษม สาทราชพิทย์. 2531 : 114)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบตัวแปร ใช้สถิติค่า F-test แบบทางเดียว
 (One - Way ANOVA)

$$F = \frac{MSB}{MSW}$$

MS_B = ค่าเฉลี่ยของผลรวมของความเบี่ยงเบนกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_W = ค่าเฉลี่ยของผลรวมของความเบี่ยงเบนกำลังสองภายในกลุ่ม